

Studietur - indtryk fra:

FRILAND, v. landsbyen Feldballe / Djursland

www.FRILAND.org

[Bemærkninger fra PK]

FRILAND er det mest eksperimenterende fællesskab vi har besøgt, især bygningsmæssigt. Graden af færdiggørelse spænder fra 'helt færdig - fin æstetik' til 'meget-lang-vej-igen' ☺ Alle boliger er ejer-boliger, det satses meget på højeste grad af gældfrihed og anvendelsen af bæredygtige materialer. Især i de først byggede huse er anvendte mange genbrugsmaterialer - og der eksperimenteres meget med forskellige former for energi og spildevandsløsning. Fællesskabet har ingen fælles grøntsagsproduktion, men f.eks. Permakultur-dyrkning er stærkt repræsenteret på FRILAND. Senest er en privat-drevet restaurant blevet bygget med anvendelsen af flere FRILANDs-udviklede byggeteknikker. Fællesskabet er etableret i et samarbejde dels med Syddjurs kommune og med Danmarks Radio som gennem årene har lavet en lang række udsendelser fra bebyggelsen. Man har sikret sig areal til udvidelsesmuligheder. Der er mere end 100 beboere, incl. en del børnefamilier, som sikrer en god aldersspredning i fællesskabet. Alle matrikler betaler et 'mindre' beløb til fællesskabets øvrige driftsudgifter.

[Bemærkninger fra CH]

Friland viser mange spændende bygningsprojekter. Fra simpel til avanceret. Fra færdig til provisorisk. Det var skønt, at der var fællesareal, der var forbeholdt til dyr og plantepasning. F.eks. lynngmarken, der har æstetisk og økologisk værdi, men ellers ikke tjener mennesket som sådan. Også fint med høns, gris, og grøntsager til selvforsyning. (Ikke selvforsørgelse ;-)) Jeg kunne rigtig godt lide filosofien om, at man hurtigst muligt skulle blive gældfri. Hvilket betyder, at man ikke behøvede at arbejde fra morgen til aften ude i samfundet. Men at man får mulighed for at bruge energi i og på fællesskabet i form af små selvstændige virksomheder, der gavner helheden. Der var en tydelig fokus på bæredygtighed. Samarbejde med lokalsamfundet til gensidig fordel blev også nævnt. Det tænker jeg personligt, er meget vigtigt. Projektet blev gennemført i tre faser, hvor man har nået et cirka antal beboere på næsten 100, hvilket siges at være maksimum størrelse. På spørgsmålet vedrørende optagelseskriterier blev der svaret, at man tilstræber biodiversitet, hvor man spørger efter kvaliteter relateret til forstand, hjerte og hånd. Dette kunne tænkes som et fint perspektiv til en fordybende refleksion omkring vores fællesskab eller hver især!? Det eneste, jeg ikke har brudt mig om, var restauranten ved indgangen. Det virkede overdesignt, overdimensioneret og koldt - for meget business, intet hjerte, og ikke autentisk.

[Bemærkninger fra CP]

Spændende, meget blandet byggestil og stand.. Ikke alt sammen et niveau jeg som byggesagkyndig kan acceptere, men spændende trods alt.. Men der var en del pæne huse hvor ejerne ikke var helt ligeglade om stil og holdbarhed.. Hvor halmhusene stod korrekt pudset og godt vedligeholdt så det sgu flot ud.. Mange gode byggetekniske principper, masseovn og organiske spildevands tanker samt genbrug .. Her er masser af spændende inspirationer om hvordan det kan gøres at bygge billigt og enkelte særdeles uheldige byggerier som jeg bestemt ikke vil have som naboer.. Håber at vi som ønsker at bygge et levested kan videreudvikle, låne de bedste principper og gerne forfine og videreudvikle til glæde for fremtiden, og samtidig bo billigt og godt med tanker om vores moder jord..
*Eksperimenterende og bane brydende. - Landsby-samfund - Low budget-gæld frihed...
Økologi tanker - Små individuelle huse.. - Lovløst - Frisind - Ingen bærende fælles spising
Billigt - Kaos arkitektur, ikke et fælles træk i byggeriet..*

Introduktion til fællesskabet

- beskrevet på deres egen webside

”FRILAND”

www.FRILAND.org

Andelsforeningen Friland blev stiftet i 2002. Siden er Friland udvidet to gange. I 2014 rummer Friland 40 husstande med ca. 75 voksne og 30 børn.

Friland er en økolandsby, hvor mennesker eksperimenterer med at indrette hverdagen anderledes med vægt på bæredygtig livsstil, gældfrihed og selvstændigt erhverv.

Bæredygtigt byggeri

Frilands beboere opfører eksperimenterende byggeri af natur- og genbrugsmaterialer. Beboerne ønsker at bygge med så lav miljøbelastning som muligt samt at afprøve alternative materialer og metoder indenfor byggeri.

Der bygges blandt andet halmhuse pudset med ler og træhuse isoleret med træfiber, fåreuld, hør og hamp. Der laves alternative fundamenter med for eksempel muslingeskaller, og mange huse har levende, grønne tage.

Byggerierne på Friland skal leve op til det gældende bygningsreglement.

Gældfrihed

En af Frilands målsætninger er gældfrihed. Ønsket er at bygge og leve med lave omkostninger og opnå økonomisk frihed.

Beboerne på Friland kan ikke optage lån med sikkerhed i jorden eller husene, og priserne på husene bestemmes ud fra et maksimum for at undgå spekulation i værdistigning.

Erhverv på Friland

Det er hensigten at mindst én person i hver husstand har selvstændig virksomhed eller hjemmearbejdsplads. Det danner grundlag for (skaber) et levende landsbymiljø, og man undgår transport til arbejde.

En del af Friland er udlagt til erhvervsområde. Virksomhederne på Friland Erhverv drives af beboere fra Friland og fra lokalområdet.

Frilands fælleshus Ravn og Frilandshaven er en del af Friland Erhverv.

Hånd, hoved og hjerte

For at sikre mangfoldighed og dynamik har beboerne på Friland forskellige erhvervsmæssige og kulturelle baggrunde. Der lægges vægt på både praktiske, intellektuelle og medmenneskelige kvaliteter hos de mennesker, der optages i foreningen.

Fællesskab på Friland

Andelsforeningen afholder fællesmøde med spisning ca. seks gange om året og arrangerer fælles arbejdsdage.

Andre fællesaktiviteter sker på initiativ fra en eller flere beboere. Det kan være indkøbsforening, håndarbejdsaften, musikcafé, julefrokost, grøntsagsdyrkning mv.

Ingen affald

Det er en målsætning for Friland, at mængden af affald minimeres, både i byggeriet og i dagligdagen. Der tages hånd om affaldssortering og det genanvendelige affald sendes til genbrug.

Energi og ressourceforbrug

Danmarks energi- og ressourceforbrug skal skæres drastisk ned, hvis verdens ressourcer skal fordeles ligeligt.

På Friland eksperimenterer beboerne med at reducere energi- og ressourceforbruget. Blandt andet ved at isolere godt, bygge mindre og udnytte vedvarende energikilder. Mange huse har en masseovn eller flexovn som varmekilde. Disse ovne udnytter træets energi særdeles godt og forbrænder træet ved høj temperatur, hvorved røggasser forbrændes og partikeludledning minimeres.

Spildevand

Beboerne varetager selv rensning af eget spildevand, enten i individuelle eller fælles anlæg.

Anlæggene er baseret på plantefordampning og biologisk rensning, hvilket stiller store krav til de produkter, der udledes med spildevandet, blandt andet (sæbeprodukter/rengøringsartikler,) kosmetik og medicin.

Frilands jord

Jorden ejes af en fond, der udlåner jorden til Andelsforeningen.

Hver andelshaver har råderet over en jordlod, hvor der kan bygges hus og anlægges privat have.

Herudover rummer Friland fællesarealer med blandt andet legeplads, sø, lysningsskov med frugttræer, overdrev og grøntsagshave.

Pasningen af fællesarealerne varetages af foreningens medlemmer.